

Diös allmänna ordnings- och skyddsregler

Diös ordnings- och skyddsregler ska följas av alla som bedriver arbete och som uppehåller sig på våra arbetsplatser. En bra arbetsmiljö får man inte utan det skapar vi genom dialog och engagemang i frågorna samt med god planering och hög riskmedvetenhet.

En skadefri och hälsosam arbetsplats ger en trivsamt miljö att arbeta i samtidigt som det ger en effektivare verksamhet och bättre ekonomi.

Dessa regler gäller generellt för våra byggarbetsplatser och för våra om- och tillbyggnadsarbeten och kan kompletteras med arbetsplats-specifika regler. Reglerna kompletterar men ersätter inte gällande lagar och föreskrifter.

Ordnings- och skyddsreglerna ska harmonieras med framtagna arbetsmiljöplaner.

Allmän ordning på arbetsplatsen

God ordning ska gälla på arbetsplatsen. Det skapar trivsel och framkomlighet och kan förhindra många olycksfall.

- Vid ankomst till en arbetsplats skall anmälan göras till ansvarig chef eller av denne utsedd kontaktperson. ID06 ska bäras på våra arbetsplatser och regler för ID06 följas.
- Visa omtänksamhet till varandra och till våra hyresgäster. Var särskilt uppmärksam på tillfällen då arbete inte får pågå eller då extra samordning och inskränkningar i arbetet är nödvändigt (t ex vid dammande och/eller bullerstörande arbeten).
- Uppmärksamma områden/ytor/lokaler som får/ inte får användas.
- Följ anvisningar om transportleder, lagrings- uppställningsplatser.
- Respektive entreprenör städar arbetsplatsen efter slutfört arbetsmoment.
- Ta hand om allt spillmaterial – fortlöpande, källsortera avfall.
- Inom arbetsområdet får parkering ske endast vid anvisad plats.
- Utrymningsvägar, förbindelseleder och transportvägar ska alltid hållas fria.
- I personalutrymmen ska god ordning efterlevas av alla som nyttjar dessa.
- Ingrip om riskfyllt beteende eller situation observeras.
- Rapportera alla tillbud och olyckor till ansvarig chef, till BAS-U, till skyddsombudet.

Säkert beteende

För att uppnå skadefria och hälsosamma arbetsplatser är det viktigt att alla på arbetsplatsen är medvetna om vad de arbetar med och dess konsekvenser och ”*tänker efter före*” vi handlar. Vi undviker att ta riskfyllda genvägar på grund av tidsbrist eller bekvämlighet. Vi ser arbetsmiljöarbetet som en naturlig och självklar del av arbetet vilket inkluderar att vi alla använder föreskriven skyddsutrustning.

Mobbing, diskriminering och annat kränkande beteende får inte förekomma på arbetsplatsen. Här bryr vi oss om varandra och är därför måna om hur vi beter oss mot varandra. Vi ingriper vid riskfyllda beteenden, påpekar säkerhetsbrister samt vid behov underrättar ansvarig chef, BAS-U och skyddsombud.

Mobiltelefoner användes under säkra former, står still på en säker plats/ gångväg vid samtal. Vi använder handsfreeutrustning när fordon och arbetsmaskiner framförs på allmän väg.

Entreprenörer/ Sidoentreprenörer

Entreprenörer (gäller även sidoentreprenörer) ska tillse att den egna personalen får information om risker som följer med arbetet och får information om dessa ordnings- och skyddsregler.

Respektive E/SE har som arbetsgivare för sin egen personal (inklusive inhyrd personal) ansvar för att den egna verksamheten har ett fungerande systematiskt arbetsmiljöarbete.

Detta innebär bland annat att resp. E/SE ansvarar för att:

- Göra riskbedömningar och arbetsberedningar för sina egna arbeten,
- Informera sina arbetstagare inklusive inhyrd personal om riskerna i arbetet och utbilda dem så att de vet hur de ska skydda sig mot riskerna,
- Introducera all nytilkommen personal i arbetet samt samverka i arbetsmiljöarbetet med skyddsombud. Varje E/SE ska lämna sina riskbedömningar för egna arbeten till BAS-U,

Information till hyresgäster

All kommunikation med hyresgäster sker via Diös produktionsledning, om inte annat avtalats.

Skyddsronder

På arbetsplatserna genomförs skyddsronder med lämpligt tidsintervall och där skyddsrondsprotokoll delges berörda medarbetare.

Etablering

Arbetsplatser som har en anslagen APD- plan (arbetsplatsdispositionsplan) finns markeringar var återsamlingsplats, personalutrymmen, kontor, materialupplag, transporter, last- och lossningsplatser är placerade. Tänk på att de begränsade utrymmen som normalt står till förfogande vid om- och tillbyggnad gör det nödvändigt att APD-planen kan komma att förändras under byggtiden.

Personlig skyddsutrustning

För din personliga säkerhet använd *skyddshjälm med hakrem, varselkläder på överkroppen samt skyddsskor med spiktrampskydd och stålhätta.*

Utgå alltid från aktuell riskbedömning/arbetsberedning/skyddsinstruktioner för arbetet och komplettera din skyddsutrustning vid behov exempelvis med skyddsglasögon, skyddshandskar hörselskydd, fallskyddsutrustning, specifika arbetskläder, andningsskydd etc.

Respektive arbetsgivare och dess personal ansvarar för eventuella avvikelser från ovan samt att utrustningen underhålls och förvaras så den bibehåller sin skyddseffekt och hygieniska standard.

Skyddsanordningar

Innan ett arbete påbörjas ska skyddsanordningar alltid kontrolleras av utföraren så att de är korrekta och säkert utförda. Detta gäller även de som ska använda maskiner, utrustning eller annan teknisk utrustning.

Måste en skyddsanordning tillfälligt tas bort för att kunna utföra ett arbete, ansvarar den som tagit bort skyddsanordningen för att den återställs. Om skyddsanordning ej omedelbart kan återställas ska detta rapporteras till arbetsledningen och BAS-U. Underlåtenhet eller slarv kan medföra straffpåföljd enligt *AML kap.8 § 2*.

Alla genomgående golvöppningar ska täckas, fastsättas samt markeras. Materialet som täcker hålet ska kunna bära tänkbar förekommande belastning. Täckningen får inte tas bort utan tillstånd från produktionsledning.

Alkohol och droger

Alkohol och droger får inte förekomma på våra arbetsplatser. Påverkade personer ska omedelbart avlägsnas från arbetsplatsen, respektive arbetsgivare ansvarar för att hemkomsten säkerställs. Ansvarig chef och Diös arbetsledning ska direkt meddelas.

Brandskydd

Brandskyddsansvarig säkerställer att brandskyddet är planerat för samt att det finns utrymningsvägar för personal och hyresgäster. Brandskyddsansvarig ansvarar även för att befintliga brandrisker minimeras genom regelbundna skyddsronder. Vid större om- och tillbyggnadsprojekt kan kompletterande brandteknisk information delges entreprenörer och sidoentreprenörer.

För att minska riskerna för brand ansvarar projektledningen för att tillsammans med personalen hålla god ordning på arbetsplatsen, följa givna föreskrifter och instruktioner samt rapportera brister till brandskyddsansvarig.

Särskilt viktigt är kontroll av att:

- Alla på arbetsplatsen ska vara medvetna om var nödutgångar och återsamlingsplatsen finns, liksom var första hjälpen – och brandsläckningsutrustning är placerad.
- Halogenlampor endast används utomhus.
- Då gasflaskor inte används så samlas de på avsedd plats med synlig varningsskylt, ha skyddshuven på, förvaras stående samt väl förankrade.
- Arbetsfordon ska tankas på avsedd plats och vara avstängda under tankningen.
- Rökning är endast tillåten på anvisad plats.
- Lagring av cellplast och andra brännbara material ska hanteras och lagras med tanke på brandrisken.

Heta arbeten

Med Heta Arbeten avses arbeten som medför uppvärmning främst svetsning och skärning, arbete med rondell, lödning samt arbeten med gaslågor för uppvärmning eller upptining och liknande brandfarliga arbeten.

Tillstånd för arbetena ska inhämtas av tillståndsansvarig för Heta arbeten. Inga Heta Arbeten får påbörjas utan att den tillståndsansvarige för brandskydd gjort kontroll och lämnat tillstånd.

Tillse att Brandskyddsföreningens och försäkringsbolagens säkerhetsregler för Heta Arbeten är uppfyllda. Mer information om Heta Arbeten finns att läsa i *SBF HA-001.04 Säkerhetsregler för Heta Arbeten* samt *SBF HA-001.06 tillstånd kontrollista för Heta Arbeten*.

Elsäkerhet

Företag som utför elinstallationsarbete på annans anläggning ska vara registrerad hos Elsäkerhetsverket. Elinstallationsarbete får bara utföras av behörig elinstallatör eller andra personer som omfattas av företagets egenkontrollprogram. Ingrepp, tillfälligt eller permanent, i elanläggningen får endast utföras av fackkunnig personal under överinseende av behörig elinstallatör. Endast byte av säkringar får utföras av övrig personal.

Tänk på att:

- Tillfälliga elanläggningar ska vara utrustad med jordfelsbrytare.
- Var rädd om kablarna - de skadas lätt. Kablar som går över körvägar ska skyddas med överkörningsskydd.
- Elkablar ska i allra möjligaste mån täckas eller hängas upp. Täckning ska inte skapa snubbelrisk.
- Elkablar ska skyddas från klipp- eller klämrisk.
- Trasiga kablar, defekta maskiner eller felaktig utrustning ska omedelbart tas ut drift.
- Vid arbeten som kan medföra kontakt med befintliga ledningar t.ex. vid om- och tillbyggnadsarbeten. Samråd alltid med BAS-U angående arbetsområdets aktuella ledningar.
- El-centraler ska vara låsta.

Kompetenskrav och förarbevis

De som erfordrar extra behörighet för att utföra sitt arbete, exempelvis kranförare, lastmaskinförare, ställningsbyggare samt användare av lyftanordning, ska styrka sin behörighet samt kunna uppvisa skriftlig dokumentation på genomförd utbildning för BAS-U eller av BAS-U utsedd kontaktperson.

I de fall där särskilt tillstånd av arbetsgivaren krävs, t ex för att använda en maskindriven lyftanordning (bl.a. vid koppling av last och användning av mobila arbetsplattformar) ska tillståndet kunna kontrolleras av BAS-U eller av BAS-U utsedd kontaktperson. BAS-U eller utsedd kontaktperson kan även utfärda skriftligt tillstånd för egen samt inhyrd personal om dokumentation på utbildning finns.

Besiktningsskrav för maskiner

Grävmaskiner, kranar, lyftanordningar, hissar och liknande utrustningar måste besiktigas med vissa tidsintervall. Besiktningssintyg ska kunna uppvisas för BAS-U eller av BAS-U utsedd kontaktperson innan arbetet påbörjas. Utrustning för vilken aktuell uppgift saknas om godkänd besiktning får inte användas på arbetsplatsen.

Lyft

Lastkopplare och den som ger signal ska kunna uppvisa intyg för genomförd utbildning i Säkra lyft. Det råder förbud mot lyft över områden som inte är säkrade mot att personer kan uppehålla sig där. Det är viktigt att alla som är inblandade i lyftet kan kommunicera med varandra. Lyftanordningar och lyftredskap skall kontrolleras dagligen. En särskild lyftsamordnare kan utses i samband med extra riskfyllda lyftoperationer.

Ergonomi

Risker för att få besvär i muskler, leder och skelett uppstår framför allt när arbetet innebär påfrestande arbetsställningar och arbetsrörelser, manuell hantering eller upprepat arbete.

Organisatoriska förhållanden, till exempel tidspress, starkt styrt arbete och otillräcklig tid för återhämtning, kan också bidra till belastningsbesvär. Därför är det viktigt att alla arbeten på arbetsplatsen är planerade och utformade så de kan utföras så skonsamt som möjligt. Genom att bl. a. arbetsutrymmen är tillräckliga, erforderliga tekniska hjälpmedel finns tillgå, möjlighet till arbetsrotation och återhämtning finns samt att arbetstagarna har tillräckliga kunskaper om arbetsteknik och hjälpmedel för att undvika risker för belastningsskador.

Material och utrustning ska väljas utifrån att det ger bästa möjliga arbetsmiljöförhållanden såsom hanterbarhet, vikt, transportmöjlighet, möjlig användning av hjälpmedel etc.

Fallrisker

Fall är den vanligaste orsaken till allvarliga olyckor på arbetsplatserna och risken måste alltid förebyggas. Där det finns risk för fallskador ska arbetsmoment alltid riskbedömas och arbetsberedas av produktionsledning samt berörda utförare.

Vid risk för fallskador ska risken i första hand minskas genom ställningar med skyddsräcken, skyddstäckning eller andra tekniska skyddslösningar. I andra hand ska exempelvis skyddsnet eller annat kollektivt skydd användas och i tredje hand används personlig fallskyddsutrustning.

Arbete med fallskyddsutrustning får aldrig utföras som ett ensamarbete. En plan för räddningsinsats ska upprättas innan arbete påbörjas.

Vid användning av mobil arbetsplattform (personlift) är personlig fallskyddsutrustning obligatorisk. Finns risk för påkörning av plattformen ska denna förses med påkörningsskydd försedda med reflexer innan tillträde.

Ställningar

Innan arbete med uppförande, användning eller nedmontering av en ställning påbörjas ska en ställningsplan upprättas. Ställningar får enbart byggas av utbildad personal. Ställning som är placerad så att risk finns för påkörning ska förses med påkörningsskydd försedda med reflexer.

Inför beträdande kontrollera att ställningar är besiktigade och försedda med intyg innan användning. Intyget ska bl.a. ange maxgräns för lastvikt samt namn på den som byggt ställningen. För att undvika snubblingsrisk ska ställningar hållas rena från onödigt material. Om ställningen flyttas/ ändras innebär detta att ställningen måste ombesiktigas.

Stegar

Stegar får endast användas som tillfällig tillträdesled eller för kortvarigt arbete och då i enlighet med riskbedömning och arbetsberedning. Arbete från stege får endast ske om riskerna med att använda stege är så små att annan säkrare utrustning inte är befogad. Stegar ska användas på ett sådant sätt att man kan stå stadigt och hålla sig fast på ett säkert sätt.

Störande ljud, dålig lukt och vibrationer

Arbeten som skapar störande ljud/ buller, dålig lukt eller vibrationer ska samordnas och planeras i samråd med BAS-U för att minimera störningar och exponering för arbetande i angränsande områden samt för våra hyresgäster. Vissa typer av arbeten exempelvis rivning och håltagning kan planeras ske innan övrig verksamhet kommit igång. Maskiner och arbetssätt ska även väljas som ger så lite störningar samt exponering som möjligt.

Kemiska produkter och hälsofarliga ämnen (inkl. damm)

Kemiska produkter används efter riktlinjer/instruktioner från utförd riskbedömning/arbetsberedning och tillhörande säkerhetsdatablad (SDB). Personal, inhyrd personal samt entreprenörer ska alltid lämna uppgifter till produktionsledningen om vilka kemiska produkter / farliga ämnen (inkl. SDB) de hanterar, samt säkerställa att de som arbetar med produkterna fått tillräcklig utbildning / information om säker hantering. Använd i första hand kemiska produkter enligt Diös rutin för kemikaliehantering www.dios.se/leverantorer/

Det ska finnas en förteckning med aktuella SDB för hälso- och miljöfarliga ämnen som hanteras på våra arbetsplatser. Dessa ska vara tillgängliga för alla på arbetsplatsen.

Att förhindra uppkomst och spridning av organiskt damm samt kvarts- stendamm är viktiga åtgärder för att förbättra arbetsmiljön. Både organiskt damm samt kvarts- stendamm kan ge skador på personalens andningsorgan samt skapa obehag för hyresgäster. Arbetsmetoder som medför att damm bildas och sprids får inte förekomma. Dammet ska fångas upp vid källan exempelvis genom punktutsug på maskiner såsom vid bilning, borrar, sågning och slipning. Manuella rivningar görs med fördel sektionvis och där öppningar kläs in med plast. Ventilationsaggregat kan användas för att skapa undertryck i ett utrymme så inte dammet sprids vidare.

Vid vissa rivningar i äldre byggnader samt byggnader som använts för industriell produktion kan det finnas risk för kontakt med ämnen såsom asbest, arsenik, bly, kvicksilver, krom, klor och svavelväte. Finns misstanke om att hälsofarliga ämnen kan förekomma som produktionsledningen inte informerat om avbryts arbetet till dess att förekomsten utretts.

Material- och avfallshantering

Vi planerar för att det vi bygger och uppför har så liten påverkan på miljö och klimat som möjligt. Vi väljer i första hand långsiktigt hållbara material och undviker byggmaterial med miljö och hälsofarliga kemikalier. Genom god planering vid inköp av material samt bra hantering och förvaring förebygger vi uppkomst av avfall/ byggavfall.

Ansvarig chef eller för bygg- och anläggningsarbeten utsedd BAS-U/ kontaktperson ansvarar för att ge information om hur avfallshanteringen ska gå till samt riktlinjer för källsortering för arbetsplatsen.

Generella riktlinjer vid källsortering är:

- Brännbart: Förorenade trädetaljer och bräder, papper, plast, frigolit, gummi och kuvert etc.
- Trä: Rent trä fritt från föroreningar
- Returpapper: Ej förorenat papper, wellpapp och tidningar etc.
- Metall: Samtliga typer av metallskrot (metall, rostfritt etc.).
- Deponi: Isolering, glas, betong, tegel, gips etc.
- Farligt avfall: Oljeavfall, oljefilter, lösningsmedelsavfall, färg- och lackavfall, lysrör, batterier etc.

Nödlägesberedskap

BAS-U eller av BAS-U utsedd kontaktperson säkerställer att alla på arbetsplatsen ska vara medvetna om var nödutgångar och återsamlingsplatsen finns, liksom var brandsläcknings- och första hjälpen-utrustning är placerad.

Om olyckan är framme!

- Larma SOS: **Ring 112!**
- Säkra området och ta hand om den skadade enligt anvisningar från larmoperatör
- Uppge adress till arbetsplats
- Meddela produktionsledning
- Vid behov av sjukvårdsrådgivning: **Ring 1177!**

Disciplinära åtgärder

Vi ställer krav på att alla på arbetsplatsen vilket inkluderar att Diös egen personal, inhyrd personal, anlitade entreprenörer, sidoentreprenörer, andra samarbetspartners och egna anställda följer de allmänna ordnings- och skyddsreglerna.

De personer som bryter mot dessa regler kan varnas och/eller avvisas från arbetsplatsen. Avvisning innebär att personen omedelbart måste lämna arbetsplatsen. Vite kan även utkrävas, enligt avtal med entreprenör.